

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

На № 2-477 від 19.08.2026

Національна асоціація страховиків
України
office@nasu.com.ua

Про окремі питання діяльності страховиків

Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув лист Національної асоціації страховиків України від 19.08.2026 № 2-477 (вх. № 287/87880 від 19.08.2026) щодо окремих питань діяльності страховиків та повідомляє таке.

Щодо порядку заміни страхового посередника.

Право на діяльність (виконання трудових обов'язків, функцій) з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів мають особи, які відповідають вимогам, установленим Законом України “Про страхування” (далі – Закон), та включені до відповідних переліків працівників з реалізації або до Реєстру страхових посередників (далі – Реєстр посередників) [частина перша статті 72 Закону, пункт 9 глави 2 розділу I Положення про авторизацію страхових посередників та умови здійснення діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03.01.2025 № 2 (зі змінами) (далі – Положення)].

Статтею 88 Закону визначено перелік інформації про страхового посередника, яка надається клієнту до укладення договору страхування. Також частиною дванадцятою статті 89 Закону передбачено, що договір страхування повинен містити інформацію про страхового посередника, якщо він укладається за посередництвом такої особи.

Отже, внутрішньою політикою (процедурами, положеннями) щодо порядку взаємодії та співпраці зі страховими агентами, додатковими страховими агентами, субагентами страховика може бути врегульовано порядок залучення

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000
Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491
від 21.09.2026 21:39

страхових посередників до супроводу договору страхування після його укладення та порядок зазначення такої інформації у договорі.

Відповідно до пункту 185 глави 20 розділу VII Положення порядок заміни страховиком інформації про страхового посередника у договорі страхування, який був укладений за участю такого посередника, після укладення та протягом строку дії договору страхування визначається в договорі страхування (крім випадків, визначених у пункті 186¹ глави 20 розділу VII Положення) за домовленістю сторін.

Отже, спосіб актуалізації інформації про страхового посередника під час дії договору страхування, у тому числі в разі припинення супроводження договору страхування страховим посередником, визначається за домовленістю сторін у договорі страхування та з урахуванням частини дванадцятої статті 89 Закону (щодо наявності в договорі страхування інформації про страхового посередника).

Додатково звертаємо увагу на те, що особа, яка від імені страховика співпрацює з клієнтом, зокрема щодо супроводу договору страхування, сплати чергової частини страхової премії за таким договором, та/або здійснює іншу діяльність від імені страховика, відповідно до Закону та Положення має бути страховим посередником та включена до Реєстру посередників.

Щодо навчання страхових посередників (питання 1, 2).

Пунктом 33 постанови Правління Національного банку України від 03.01.2025 № 2 “Про затвердження Положення про авторизацію страхових посередників та умови здійснення діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів” (зі змінами) (далі – Постанова № 2) передбачено, що тривалість первинного навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів відповідно до вимог Положення, протягом 2025 року повинна становити не менше ніж 15 академічних годин та передбачати здобуття знань і навичок відповідно до навчальної програми, визначеної частиною третьою статті 83 Закону.

Страховики та страхові та/або перестрахові брокери зобов’язані привести внутрішні документи (політику, процедури, положення) страховика, страхового та/або перестрахового брокера у відповідність до вимог Положення з урахуванням змін до Положення, затверджених постановою Правління Національного банку України від 21.05.2026 № 53 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань авторизації страхових посередників та умов здійснення діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів” (далі – Постанова № 53), протягом шести місяців із дня набрання чинності (26.05.2026) Постановою № 53 – до 26.11.2026 (пункт 3 Постанови № 53).

Також у пункті 10 Постанови № 53 зазначено, що Національний банк не складає документа, у якому зафіксовано порушення, та не застосовує заходів впливу до страховика, страхового агента, додаткового страхового агента, субагента, страхового та/або перестрахового брокера, які здійснювали у

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

2026 році до дня приведення у відповідність до вимог Положення своєї діяльності відповідно до вимог пункту 3 Постанови № 53 первинне навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів, в обсязі вимог, визначених в абзаці першому пункту 33 Постанови № 2 (навчальна програма, визначена частиною третьою статті 83 Закону).

Пунктом 7 Постанови № 53 передбачено, що вимоги до навчання осіб, які мають намір здійснювати діяльність з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів або здійснюють таку діяльність відповідно до вимог Положення, застосовуються з урахуванням змін до Положення, затверджених Постановою № 53, через шість місяців із дня набрання чинності Постановою № 53.

Отже, страховики та страхові та/або перестрахові брокери у 2026 році проводять первинне навчання з урахуванням таких вимог:

- 1) до 26.11.2026 зобов'язані привести свої навчальні програми у відповідність до додатків 4, 5 до Положення;
- 2) у період з 01.01.2026 до 26.11.2026 – мають право проводити навчання в обсязі, визначеному частиною третьою статті 83 Закону;
- 3) після 26.11.2026 – зобов'язані проводити навчання за оновленими навчальними програмами у відповідності до додатків 4, 5 до Положення.

Щодо навчання страхових посередників (питання 3–6).

Пунктом 37 глави 4 розділу II Положення передбачено, що особа, яка підлягає навчанню, зобов'язана протягом трьох років із дня внесення запису про неї до Реєстру посередників або внесення до відповідних переліків працівників із реалізації (для випадків повторного підвищення кваліфікації з дня початку кожного наступного трирічного періоду):

- 1) пройти підвищення кваліфікації відповідно до вимог статті 83 Закону та Положення;
- 2) отримати підтвердження необхідного рівня знань шляхом отримання документа (документів) про підвищення кваліфікації та надати таку інформацію страховику або страховому посереднику.

Згідно з пунктом 28 глави 4 розділу II Положення особи, які здійснюють діяльність або виконують трудові обов'язки з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів¹, проходять подальше підвищення кваліфікації (після проведення первинного навчання, зокрема, якщо таке навчання проводиться головним страховиком для мультиагентів), за будь-якою з тем Модуля 1² та/або Модуля 2³, визначених у додатку 4 до Положення.

Слід зазначити, що проведення первинного навчання осіб, які підлягають навчанню відповідно до Положення, вимагається виключно до початку виконання трудових обов'язків з реалізації страхових та/або перестрахових

¹ Особи, зазначені в підпунктах 1–5 пункту 25 глави 4 розділу II Положення.

² “Загальнотеоретичні знання”.

³ “Практичні аспекти співпраці страхового посередника із страховиком”.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

продуктів та для внесення запису про таку особу до Реєстру посередників або відповідних переліків працівників з реалізації страховика чи страхового посередника (підпункт 8 пункту 2 глави 1 розділу I Положення). Водночас для реєстрації мультиагента первинне навчання має забезпечити виключно головний страховик (страховик, який первинно вніс запис про страхового посередника до Реєстру посередників відповідно до пункту 104¹ глави 12 розділу IV Положення), а не всі страховики, з якими такий мультиагент співпрацює.

Інформація про осіб, які здійснюють діяльність або виконують трудові обов'язки з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів⁴, а також уклали договори з іншими страховиками та є мультиагентами, вноситься шляхом внесення змін до запису про страхового посередника в Реєстрі посередників у частині інформації про співпрацю з новим страховиком.

Такі особи зобов'язані до дати внесення таких змін у Реєстрі посередників пройти в страховика або суб'єктів надання освітніх послуг, які залучаються таким страховиком, навчання як підвищення кваліфікації щодо практичних аспектів діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів (Модуль 2, так зване продуктове навчання) за навчальною програмою такого страховика, визначеною в додатку 4 до Положення (абзац сьомий пункту 28 глави 4 розділу II Положення).

Також таке навчання зараховується як підвищення кваліфікації таких осіб та включається в загальну тривалість підвищення кваліфікації такої особи (45 академічних годин за три роки).

Тривалість підвищення кваліфікації особи, яка підлягає навчанню, має становити не менше ніж 45 академічних годин протягом будь-якого періоду впродовж трьох років⁵ із дня внесення запису про неї до Реєстру посередників або внесення до відповідних переліків працівників із реалізації [для випадків повторного (наступного) підвищення кваліфікації з дня початку кожного наступного трирічного періоду] і може підтверджуватися одним або кількома документами про підвищення кваліфікації від кількох осіб, які мають право проводити навчання.

Підвищення кваліфікації може спільно проводитися страховиками, реалізацію продуктів яких здійснюють особи, які здійснюють діяльність або виконують трудові обов'язки з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів⁶. Фактична кількість годин, протягом яких відбувалося спільне підвищення кваліфікації мультиагента страховиками, ураховується для розрахунку тривалості підвищення кваліфікації такої особи один раз (пункт 37 глави 4 розділу II Положення).

Якщо страховий посередник проходить навчання щодо практичних аспектів діяльності з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів (так зване

⁴ Особи, зазначені в підпунктах 2, 3, 5 пункту 25 глави 4 розділу II Положення.

⁵ Абзац перший пункту 37 глави 4 розділу II Положення.

⁶ Особи, зазначені в підпунктах 1–5 пункту 25 глави 4 розділу II Положення.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

продуктове навчання), що спільно проводять кілька страховиків, – тоді тривалість такого навчання з метою підвищення кваліфікації зараховується один раз (не сумарно для кожного страховика). Якщо страховик проводить так зване продуктове навчання окремо від інших страховиків – тоді тривалість навчання з метою підвищення кваліфікації в кожного такого окремого страховика зараховується посереднику окремо (такі навчання сумуються).

Отже, страховик повинен проводити безперервне підвищення кваліфікації (навчання) осіб, які здійснюють діяльність або виконують трудові обов'язки з реалізації страхових та/або перестрахових продуктів⁷, та має право самостійно розбити його на кілька етапів, що проводяться впродовж кожного трирічного періоду загальною тривалістю не менше 45 годин, контроль за проведенням такого підвищення кваліфікації здійснюється кожні три роки з дня внесення запису про таких осіб до Реєстру посередників або внесення інформації до відповідних переліків працівників з реалізації.

Щодо навчання страхових посередників (питання 7, 8).

Відповідно до пункту 35 глави 4 розділу II Положення підтвердженням необхідного рівня знань особи, яка підлягає навчанню, є документ про навчання (підвищення кваліфікації) за формою, установлену страховиком, страховим та/або перестраховим брокером, суб'єктом надання освітніх послуг відповідно до вимог законодавства України, що видається особі, яка підлягає навчанню, за результатами успішного проходження нею тестування, який засвідчується підписом керівника страховика або уповноваженої особи страховика страхового та/або перестрахового брокера, суб'єкта надання освітніх послуг та повинен містити:

1) найменування особи або суб'єкта надання освітніх послуг, яка (який) провела (провів) навчання (підвищення кваліфікації) за навчальною програмою такого страховика, страхового та/або перестрахового брокера, суб'єкта надання освітніх послуг;

2) напис “Сертифікат” або “Свідоцтво”, або “Диплом”;

3) назву навчальної програми страховика, страхового та/або перестрахового брокера, суб'єкта надання освітніх послуг, за якою пройдено навчання (підвищення кваліфікації), та перелік тем, що охоплює така програма, з урахуванням вимог статті 83 Закону;

4) номер, серію (за наявності) та дату видачі документа;

5) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка пройшла навчання;

6) тривалість навчання в академічних годинах.

Тривалість підвищення кваліфікації осіб, які підлягають навчанню, має становити не менше ніж 45 академічних годин протягом періоду, зазначеного в абзаці першому пункту 37 глави 4 розділу II Положення, і може підтверджуватися одним або кількома документами про підвищення кваліфікації від кількох осіб, які мають право проводити навчання (пункт 37 глави 4 розділу II Положення).

⁷ Особи, зазначені в підпунктах 1–5 пункту 25 глави 4 розділу II Положення.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

Отже, обов'язкові реквізити документа про навчання (підвищення кваліфікації), визначені Положенням, та підвищення кваліфікації осіб, які підлягають навчанню, може підтверджуватися кількома документами про підвищення кваліфікації.

Звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 13 пункту 15 електронної заявки, наведеної в додатку 1 до Положення, рядки 17⁸, 18⁹ таблиці 10 заповнюються за результатами проходження первинного навчання керівниками з реалізації страхового посередника, а в разі здійснення заходів із підвищення кваліфікації зазначених керівників ці рядки не заповнюються.

Також згідно з пунктами 162 глави 17, пункту 172 глави 18 розділу VI Положення до переліку працівників з реалізації страховика, страхового агента або субагента для підтвердження необхідного рівня знань їх керівників з реалізації та / або працівників з реалізації вносяться усі документи про таке підтвердження із зазначенням дати видачі документів, інформації про строк навчання, а також зазначається дата включення цих осіб до таких переліків з метою контролю за своєчасним підвищенням їх кваліфікації. Інформація вноситься з урахуванням вимог пункту 3 Постанови № 53 після приведення внутрішніх документів (політики, процедур, положень) страховика у відповідність до вимог Положення з урахуванням змін до Положення, затверджених Постановою № 53 (до 26.11.2026).

Щодо навчання страхових посередників (питання 9, 10).

Навчальні програми страховиків та страхових посередників, за якими здійснюються підготовка та підвищення кваліфікації осіб, які підлягають навчанню, затверджуються внутрішніми документами страховика, страхового та/або перестрахового брокера або суб'єктами надання освітніх послуг (закладами освіти) відповідно до законодавства України (пункт 30 глави 4 розділу II Положення).

Такі навчальні програми повинні включати перелік тем для навчання, (уключаючи практичні аспекти діяльності з реалізації страхових продуктів страховика з урахуванням вимог пункту 28 глави 4 розділу II Положення), розподіл тем за годинами [включаючи первинне навчання та перелік тем для щорічного навчання (підвищення кваліфікації)], завдання для тестування та порядок проведення тестування, критерії успішного тестування. Навчання щодо порядку та умов здійснення діяльності із страхування та практичних аспектів діяльності з реалізації страхових продуктів страховика здійснюється в межах як первинного навчання, так і підвищення кваліфікації осіб, які підлягають навчанню.

Підтвердженням необхідного рівня знань особи, яка підлягає навчанню, є документ про навчання (підвищення кваліфікації) за формою, установленною страховиком, страховим та/або перестраховим брокером, суб'єктом надання освітніх послуг відповідно до вимог законодавства України, що видається особі,

⁸ Рядок 17 таблиці 10 "Назва документа про підтвердження необхідного рівня знань".

⁹ Рядок 18 таблиці 10 "Номер, серія (за наявності) документа про підтвердження необхідного рівня знань".

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

яка підлягає навчанню, за результатами успішного проходження нею тестування, який засвідчується підписом керівника страховика або уповноваженої особи страховика, страхового та/або перестрахового брокера, суб'єкта надання освітніх послуг (пункт 35 глави 4 розділу II Положення).

Порядок організації страховиком процесу навчання (підвищення кваліфікації) осіб, які підлягають навчанню, проходження тестування такими особами, підтвердження тривалості навчання, порядок контролю за порядком проведення навчання (підвищення кваліфікації) таких осіб, вимоги до суб'єктів надання освітніх послуг урегульовуються внутрішньою політикою (процедурами, положеннями) такого страховика щодо порядку взаємодії та співпраці зі страховими агентами, додатковими страховими агентами, субагентами (пункт 36 глави 4 розділу II Положення).

Щодо надання страховиками окремих показників форм звітності.

Відповідно до пункту 5 розділу I Правил складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 25.11.2021 № 123 (зі змінами) (далі – Правила № 123), учасник ринку небанківських фінансових послуг складає дані звітності на підставі даних бухгалтерського, управлінського, персоніфікованого обліку, даних обліково-реєструючих систем такого учасника ринку та даних про здійснені операції.

У пункті 9 розділу II Правил № 123 визначено, що Національний банк установлює вимоги до порядку формування показників звітності. Опис цих вимог наведено в Реєстрі показників¹⁰, який містить інформацію щодо ідентифікаторів та назв показників, метрик, одиниць виміру, параметрів, рівня консолідації, некласифікованих реквізитів показників, посилань на законодавчі акти, правил та особливостей формування показників, номерів файлів, періодичності та строку їх подання, учасників ринку небанківських фінансових послуг, які подають дані звітності до Національного банку, описів контролю.

Щодо питань відображення в показниках звітності інформації про правочини, укладені з банками, у статутному капіталі яких є державна частка (питання 1–3).

Якщо в статутному капіталі банку частка державної власності становить 50 і більше відсотків, то код типу контрагента параметра H015¹¹ набуває значень “7 – страхувальник – державне (комунальне) підприємство, орган державної влади або місцевого самоврядування”, а параметра H015A¹² – “70”.

Класифікація контрагентів за довідниками H015 та H015A здійснюється відповідно до їхнього юридичного та фінансового статусу на дату укладення правочину (зокрема договору страхування). У разі зміни правового статусу

¹⁰ Реєстр показників розміщено на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку в розділі “Статистика / Організація статистичної звітності/Реєстр показників звітності учасників ринку небанківських фінансових послуг”.

¹¹ Довідник H015 “Код типу контрагента”.

¹² Довідник H015A “Код типу контрагента (деталізований)”.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

контрагента після укладення правочину (наприклад, унаслідок приватизації чи націоналізації) у звітності зберігається тип контрагента, визначений на момент виникнення зобов'язань.

Наразі відповідно до “Реєстру показників, що подається у файлі” та “Правил / особливостей формування показників” файла IR27 “Дані про найбільших контрагентів страховика” (файли “Registry_IR27”, “Description_IR27”)¹³ код ознаки ідентифікаційного / реєстраційного коду / номера клієнта за параметром K021¹⁴ визначається за показником IR270002¹⁵ та набуває значень “1”, “G”. Звертаємо увагу, що для контрагентів, які є державними банками, інформація за показником IR270002 відображається за кодом “1” параметра K021.

Національний банк опрацьовує питання щодо потреби внесення змін до файлів “Registry_IR27” та “Description_IR27”.

Щодо відображення в показниках звітності інформації про доходи / витрати від курсових різниць та суми переоцінки вартості державних облігацій та інших цінних паперів (питання 4).

Відповідно до Правил формування показників IRPL0001–IRPL0064, що подаються у звітному файлі IRPL “Дані про показники діяльності зі страхування” (далі – Description_IRPL)¹⁶, за показником IRPL0040¹⁷ відображається сума нарахованих доходів від інвестиційної діяльності від розміщення та управління активами, у тому числі інвестиційного доходу від розміщення коштів технічних резервів, визначена відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності з розкриттям у розрізах згідно з параметрами, зазначеними для цього показника, а за показником IRPL0041¹⁸ – сума нарахованих витрат, пов'язаних з управлінням інвестиціями, які перераховані у внутрішній політиці формування технічних резервів страховика та можуть включати витрати, пов'язані з інвестиційною діяльністю (управлінням активами) страховика (включаючи розміщення активів, якими представлені технічні резерви). Таким чином, доходи або витрати за інвестиційними активами в іноземній валюті (зокрема, за державними та корпоративними облігаціями, банківськими вкладками, поточними рахунками тощо), а також результати переоцінки вартості державних облігацій та інших цінних паперів, які віднесені страховиком до інвестиційних активів, відображаються за показниками IRPL0040 (у разі отримання доходу) або IRPL0041 (у разі виникнення витрат).

¹³ Файли “Registry_IR27”, “Description_IR27” розміщено на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку в розділі “Статистика / Організація статистичної звітності / Реєстр показників звітності учасників ринку небанківських фінансових послуг”.

¹⁴ Довідник K021 “Код ознаки ідентифікаційного/реєстраційного коду/номера клієнта виду витрат”.

¹⁵ Показник IR270002 “Нараховані страхові премії, одержані від клієнтів – державних (комунальних) підприємств, органів державної влади або місцевого самоврядування”.

¹⁶ Файл “Description_IRPL” розміщено на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку в розділі “Статистика / Організація статистичної звітності / Реєстр показників звітності учасників ринку небанківських фінансових послуг”.

¹⁷ Показник IRPL0040 “Інвестиційні доходи”.

¹⁸ Показник IRPL0041 “Витрати на управління інвестиціями”.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

Щодо відображення в регуляторній звітності витрат на проведення маркетингових і рекламних заходів та витрат на оплату послуг експертів, консультантів, аудиторів, інформаційних, юридичних та інших послуг, що надаються третіми особами (питання 5).

Згідно з пунктом 3 файла “Description_IR27” за показниками IR270004–IR270005 надається інформація про десять надавачів послуг із найбільшим обсягом наданих послуг у звітному періоді. Водночас за показником IR270004¹⁹ відображається сума нарахованих витрат на проведення маркетингових та рекламних заходів у звітному періоді, а за показником IR270005²⁰ – сума нарахованих витрат на оплату послуг експертів, консультантів, аудиторів, інформаційних, юридичних та інших послуг, що надаються третіми особами, у звітному періоді.

Відповідно до Реєстру показників, що подається у файлі (файл “Registry_IRPL”)²¹ та Description_IRPL, код виду витрат за параметром H035²² визначається за показниками IRPL0018²³, IRPL0021²⁴, IRPL0022²⁵, IRPL0036²⁶, IRPL0041²⁷, IRPL0043²⁸, IRPL0044²⁹, IRPL0062³⁰ (далі – показники витрат) та не повинен дорівнювати значенню відсутності розрізу (≠ #).

Згідно з повідомленням від 17.07.2026, розміщеним на вебпорталі³¹ Національного банку, оновлено довідник H035. Так, з 31.08.2026 закрито значення “03 – витрати на проведення маркетингових та рекламних заходів щодо страхових продуктів”, “07 – інші витрати страхової (перестрахової) діяльності”. Водночас з 01.09.2026 відкрито нові значення “08 – витрати на проведення маркетингових та рекламних заходів”, “99 – інші витрати”.

Отже, інформація, відображена за показниками витрат файла IRPL “Дані про показники діяльності зі страхування” як витрати нараховані на проведення маркетингових та рекламних заходів за кодом “08” параметра H035, надається в розрізі десяти надавачів послуг із найбільшим обсягом наданих послуг за показником IR270004 файла IR27 “Дані про найбільших контрагентів страховика”.

Інформація, відображена за показниками витрат файла IRPL “Дані про показники діяльності зі страхування” як витрати, нараховані на оплату послуг

¹⁹ Показник IR270004 “Витрати, нараховані на проведення маркетингових та рекламних заходів”.

²⁰ Показник IR270005 “Витрати, нараховані на оплату послуг експертів, консультантів, аудиторів, інформаційних, юридичних та інших послуг, що надаються третіми особами”.

²¹ Файл “Registry_IRPL” розміщено на сторінці Офіційного інтернет-представництва Національного банку в розділі “Статистика / Організація статистичної звітності / Реєстр показників звітності учасників ринку небанківських фінансових послуг”.

²² Довідник H035 “Код виду витрат”.

²³ Показник IRPL0018 “Витрати на врегулювання збитків”.

²⁴ Показник IRPL0021 “Інші аквізиційні витрати”.

²⁵ Показник IRPL0022 “Витрати на ведення та обслуговування страхової діяльності”.

²⁶ Показник IRPL0036 “Інші витрати страхової (перестрахової) діяльності”.

²⁷ Показник IRPL0041 “Витрати на управління інвестиціями”.

²⁸ Показник IRPL0043 “Інші фінансові витрати”.

²⁹ Показник IRPL0044 “Витрати на отримання регресів”.

³⁰ Показник IRPL0062 “Інші витрати, не пов’язані зі страховою (перестраховою) діяльністю”.

³¹ <https://portalapi.bank.gov.ua/>.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

експертів, консультантів, аудиторів, інформаційних, юридичних та інших послуг, що надаються третіми особами за кодом “04 – витрати на оплату послуг, робіт експертних та інших залучених організацій або осіб” параметра H035, надається в розрізі десяти надавачів послуг із найбільшим обсягом наданих послуг за показником IR270005 файла IR27 “Дані про найбільших контрагентів страховика”.

Національний банк опрацьовує питання щодо потреби внесення змін до контролів формування показників файла IR27 “Дані про найбільших контрагентів страховика” (файл “KOD_VALIDATION_IR27”).

Щодо відображення в регуляторній звітності суми доходу (витрат) за результатами зміни компоненту збитку в резерві премій за договорами вихідного перестрахування, визнаного у фінансовій звітності (питання 6).

Згідно з пунктом 1 Description_IRPL у файлі зазначаються дані обліку операцій страхування та перестрахування, бухгалтерського обліку щодо доходів і витрат відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) з урахуванням вимог Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2023 № 201 (зі змінами), Положення про порядок формування страховиками технічних резервів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29.12.2023 № 203 (зі змінами) (далі – Положення № 203), та інших нормативно-правових актів Національного банку з питань регулювання страхової діяльності за відповідний звітний період.

Відповідно до підпункту 20 пункту 1 глави 1 розділу I Положення № 203 компонент збитку – очікувані збитки страховика, які були визнані страховиком як збитки в регуляторній звітності, однак ще не настали, і виникають внаслідок перевищення суми очікуваних витрат страховика щодо зобов’язань [страхові виплати (страхові відшкодування), витрати на ведення справи], віднесених на когорту договорів, над сумою очікуваних надходжень грошових потоків за такими договорами (включаючи страхові премії), віднесених на цю когорту договорів.

У Description_IRPL зазначено, що сума доходу (витрат) за результатами зменшення (збільшення) величини зміни компоненту збитку в резерві премій за договорами прямого страхування та вхідного перестрахування, визнаних у звіті про фінансовий результат за звітний період, відображається за показником IRPL0049³².

З огляду на вимоги Положення № 203 у файлі IRPL “Дані про показники діяльності зі страхування” немає окремого показника для відображення суми доходу (витрат) за результатами зміни компонента збитку в резерві премій за договорами вихідного перестрахування, визнаного страховиками у звіті про фінансові результати відповідно до МСФЗ.

Таким чином, за наявності в страховика у звітному періоді доходу (витрат)

³² Показник IRPL0049 “Величина зміни компоненту збитку в резерві премій за договорами прямого страхування та вхідного перестрахування”.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39

за результатами зміни компонента збитку в резерві премій за договорами вихідного перестрахування, зазначеного у звіті про фінансові результати відповідно до МСФЗ, такий дохід відображається страховиком у показнику IRPL0034³³, а витрати – у показнику IRPL0036³⁴ файла IRPL “Дані про показники діяльності зі страхування”. Водночас звертаємо увагу, що інформацію щодо зазначених доходів (витрат) також необхідно розкривати в Пояснювальній записці до звітності страховика (таблиця 1 додатка 7 до Правил № 123).

Наразі Національний банк опрацьовує питання щодо потреби внесення змін до Description_IRPL стосовно особливостей формування показників IRPL0034 і IRPL0036.

Додатково звертаємо увагу, що в пункті 5 додатка 7 до Правил № 123 передбачена можливість надання в Пояснювальній записці до звітності страховика інформації щодо показників / операцій, які відображені в поданій звітності та/або відбулися у звітному періоді, що потребує уточнення, деталізації та додаткових пояснень (за потреби).

СЛАВА УКРАЇНІ!

Перший заступник Голови

Сергій НІКОЛАЙЧУК

Манько Ірина
Iryna.Manko@bank.gov.ua

³³ Показник IRPL0034 “Інші доходи страхової (перестрахової) діяльності”.

³⁴ Показник IRPL0036 “Інші витрати страхової (перестрахової) діяльності”.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

33-0007/89491

від 21.09.2026 21:39